

CONSEIL D'ÉTAT
section de législation

RAAD VAN STATE
afdeling Wetgeving

avis 68.390/4
du 7 décembre 2020

advies 68.390/4
van 7 december 2020

sur

over

un projet d'arrêté du
Gouvernement de la Région de
Bruxelles-Capitale 'modifiant
l'arrêté du Gouvernement de la
Région de Bruxelles-Capitale
du 2 juillet 2020 portant sur
des mesures de déconfinements
en matière de formation à la
conduite pour limiter la
prolifération du COVID-19'

een ontwerp van besluit van de
Brusselse Hoofdstedelijke
Regering 'tot wijziging van het
besluit van de Brusselse
Hoofdstedelijke Regering van
2 juli 2020 houdende
maatregelen inzake rijopleiding
voor de versoepeling van de
lockdown om de verspreiding
van COVID-19 in te perken'

Le 1er décembre 2020, le Conseil d'État, section de législation, a été invité par la Ministre du Gouvernement de la Région de Bruxelles-Capitale, chargée de la Mobilité, des Travaux publics et de la Sécurité routière à communiquer un avis, dans un délai de cinq jours ouvrables, sur un projet d'arrêté du Gouvernement de la Région de Bruxelles-Capitale 'modifiant l'arrêté du Gouvernement de la Région de Bruxelles-Capitale du 2 juillet 2020 portant sur des mesures de déconfinements en matière de formation à la conduite pour limiter la prolifération du COVID-19'.

Le projet a été examiné par la quatrième chambre le 7 décembre 2020. La chambre était composée de Martine BAGUET, président de chambre, Luc CAMBIER et Bernard BLERO, conseillers d'État, et Anne-Catherine VAN GEERSDAELE, greffier.

Le rapport a été présenté par Yves CHAUFFOUREAUX, premier auditeur et Aurore PERCY, auditeur adjoint.

La concordance entre la version française et la version néerlandaise a été vérifiée sous le contrôle de Martine BAGUET.

L'avis, dont le texte suit, a été donné le 7 décembre 2020.

*

Op 1 december 2020 is de Raad van State, afdeling Wetgeving, door de Minister van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering, belast met mobiliteit, openbare werken en verkeersveiligheid verzocht binnen een termijn van vijf werkdagen een advies te verstrekken over een ontwerp van besluit van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering 'tot wijziging van het besluit van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering van 2 juli 2020 houdende maatregelen inzake rijopleiding voor de versoepeling van de lockdown om de verspreiding van COVID-19 in te perken'.

Het ontwerp is door de vierde kamer onderzocht op 7 december 2020. De kamer was samengesteld uit Martine BAGUET, kamervoorzitter, Luc CAMBIER en Bernard BLERO, staatsraden, en Anne-Catherine VAN GEERSDAELE, griffier.

Het verslag is uitgebracht door Yves CHAUFFOUREAUX, eerste auditeur en Aurore PERCY, adjunct-auditeur.

De overeenstemming tussen de Franse en de Nederlandse tekst van het advies is nagezien onder toezicht van Martine BAGUET.

Het advies, waarvan de tekst hierna volgt, is gegeven op 7 december 2020.

*

Suivant l'article 84, § 1er, alinéa 1er, 3°, des lois 'sur le Conseil d'État', coordonnées le 12 janvier 1973, la demande d'avis doit spécialement indiquer les motifs qui en justifient le caractère urgent.

La lettre s'exprime en ces termes :

« Het verzoek is hoogdringend omdat gezien de blijvende en toenemende ernst van de Corona-gezondheids crisis de maatregelen genomen in het regeringsbesluit van 2 juli 2020 verlengd en aangepast dienen te worden. Dat huidig besluit absoluut in werking dient te treden voor de afloop van de maatregelen voorzien in het regeringsbesluit van 2 juli 2020 zodat er geen juridisch vacuüm ontstaat na 31 december 2020, en dus dringend is.

Overwegende dat inschrijving voor het praktisch examen dat vereist is voor het behalen van het rijbewijs niet meer mogelijk is voor 31 december 2020 wegens de vertragingen veroorzaakt door de COVID-19-crisis ».

Comme la demande d'avis est introduite sur la base de l'article 84, § 1er, alinéa 1er, 3°, des lois 'sur le Conseil d'État', coordonnées le 12 janvier 1973, la section de législation limite son examen au fondement juridique du projet, à la compétence de l'auteur de l'acte ainsi qu'à l'accomplissement des formalités préalables, conformément à l'article 84, § 3, des lois coordonnées précitées.

Sur ces trois points, le projet appelle les observations suivantes.

EXAMEN DU PROJET

PRÉAMBULE

1. À l'alinéa 1er, il convient de viser plus particulièrement, au titre de fondement juridique partiel du projet, dans la loi 'relative à la police de la circulation routière', coordonnée le 16 mars 1968, l'article 23, remplacé par la loi du 9 juillet 1976 et modifié par les lois du 29 février 1984 et 18 juillet 1990¹.

2. L'article 7 du projet vise à insérer dans l'arrêté du Gouvernement de la Région de Bruxelles-Capitale du 2 juillet 2020 'portant sur des mesures de déconfinement en matière formation à la conduite pour limiter la prolifération du COVID-19', des articles 6/1 à 6/3 portant dérogation à différentes dispositions de l'arrêté royal du 4 mai 2007 'relatif au permis de conduire, à l'aptitude professionnelle et à la formation continue des conducteurs de véhicules des catégories C1, C1+E, C, C+E, D1, D1+E, D, D+E'.

¹ Voir sur ce point l'avis n° 67.678/4 donné le 29 juin 2020 sur un projet devenu l'arrêté du Gouvernement de la Région de Bruxelles-Capitale du 2 juillet 2020 'portant sur des mesures de déconfinement en matière formation à la conduite pour limiter la prolifération du COVID-19', <http://www.raadvst-consetat.be/dbx/avis/67678.pdf>.

À l'instar de ce dernier, le projet trouve également, pour partie, son fondement juridique dans l'article 1er de la loi du 18 février 1969 'relative aux mesures d'exécution des traités et actes internationaux en matière de transport par mer, par route, par chemin de fer ou par voie navigable'².

Il convient dès lors d'ajouter un nouvel alinéa 2, consacré au visa de cette disposition légale. Ce nouvel alinéa sera inséré juste avant le visa de l'arrêté du Gouvernement de la Région de Bruxelles-Capitale du 2 juillet 2020.

3. L'arrêté du Gouvernement de la Région de Bruxelles-Capitale du 2 juillet 2020 étant le seul arrêté que le projet examiné vise à modifier, les autres textes normatifs visés au préambule, qui ne procurent pas de fondement juridique au projet et qui ne sont pas modifiés par celui-ci, seront omis. Si l'auteur du projet souhaite les mentionner afin d'éclairer les destinataires de l'arrêté en projet sur son environnement normatif, ils peuvent toutefois l'être sous la forme de considérants, qui seraient repris après les visas consacrés à l'accomplissement des formalités préalables.

DISPOSITIF

Article 1er

Dans sa version en vigueur, l'article 1er de l'arrêté du 2 juillet 2020 prolonge la validité de l'attestation de réussite de l'examen « qui expire entre le 13 mars et le 30 décembre 2020 ».

L'article 1er du projet remplace les mots « 30 décembre 2020 » par les mots « 29 septembre 2021 », de sorte que sera concernée l'attestation de réussite de l'examen « qui expire entre le 13 mars et le 29 septembre 2021 ». Tel que rédigé, l'article visera la période comprise entre le 13 mars 2021 et le 29 septembre 2021.

L'intention de l'auteur du projet étant de viser la période comprise entre le 13 mars 2020 et le 29 septembre 2021, il convient également de remplacer, à l'article 1er de l'arrêté du 2 juillet 2020, les mots « 13 mars » par les mots « 13 mars 2020 ».

La même observation vaut pour les articles 2, 3 et 9 du projet.

*

² Voir notamment, sur ce point, l'avis n° 67.690/2V donné le 5 août 2020 sur un projet devenu l'arrêté du Gouvernement wallon du 10 septembre 2020 'modifiant l'arrêté royal du 4 mai 2007 relatif au permis de conduire, à l'aptitude professionnelle et à la formation continue des conducteurs de véhicules des catégories C1, C1+E, C, C+E, D1, D1+E, D, D+E', <http://www.raadvst-consetat.be/dbx/avis/67690.pdf>.

Volgens artikel 84, § 1, eerste lid, 3°, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973, moeten in de adviesaanvraag in het bijzonder de redenen worden opgegeven tot staving van het spoedeisende karakter ervan.

De motivering in de brief met de adviesaanvraag luidt als volgt:

“Het verzoek is hoogdringend omdat gezien de blijvende en toenemende ernst van de Corona-gezondheids crisis de maatregelen genomen in het regeringsbesluit van 2 juli 2020 verlengd en aangepast dienen te worden. Dat huidig besluit absoluut in werking dient te treden voor de afloop van de maatregelen voorzien in het regeringsbesluit van 2 juli 2020 zodat er geen juridisch vacuüm ontstaat na 31 december 2020, en dus dringend is.

Overwegende dat inschrijving voor het praktisch examen dat vereist is voor het behalen van het rijbewijs niet meer mogelijk is voor 31 december 2020 wegens de vertragingen veroorzaakt door de COVID-19-crisis”.

Aangezien de adviesaanvraag ingediend is op basis van artikel 84, § 1, eerste lid, 3°, van de wetten ‘op de Raad van State’, gecoördineerd op 12 januari 1973, beperkt de afdeling Wetgeving overeenkomstig artikel 84, § 3, van de voornoemde gecoördineerde wetten haar onderzoek tot de rechtsgrond van het ontwerp, de bevoegdheid van de steller van de handeling en de te vervullen voorafgaande vormvereisten.

Wat die drie punten betreft, geeft het ontwerp aanleiding tot de volgende opmerkingen.

ONDERZOEK VAN HET ONTWERP

AANHEF

1. In het eerste lid dient als gedeeltelijke rechtsgrond van het ontwerp meer in het bijzonder te worden verwezen naar artikel 23 van de ‘wet betreffende de politie over het wegverkeer’, gecoördineerd op 16 maart 1968, dat is vervangen bij de wet van 9 juli 1976 en gewijzigd bij de wetten van 29 februari 1984 en 18 juli 1990.¹

2. Artikel 7 van het ontwerp strekt ertoe in het besluit van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering van 2 juli 2020 ‘houdende maatregelen inzake rijopleiding voor de versoepeling van de lockdown om de verspreiding van COVID-19 in te perken’ artikelen 6/1 tot 6/3 in te voegen, houdende afwijking van diverse bepalingen van het koninklijk besluit van 4 mei 2007 ‘betreffende het rijbewijs, de vakbekwaamheid en de nascholing van bestuurders van voertuigen van de categorieën C1, C1+E, C, C+E, D1, D1+E, D, D+E’.

¹ Zie in dit verband advies 67.678/4, gegeven op 29 juni 2020 over een ontwerp dat heeft geleid tot het besluit van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering van 2 juli 2020 ‘houdende maatregelen inzake rijopleiding voor de versoepeling van de lockdown om de verspreiding van COVID-19 in te perken’, <http://www.raadvst-consetat.be/dbx/adviezen/67678.pdf>.

Net als dat laatste besluit ontleent het ontwerp zijn rechtsgrond ook deels aan artikel 1 van de wet van 18 februari 1969 ‘betreffende de maatregelen ter uitvoering van de internationale verdragen en akten inzake vervoer over zee, over de weg, de spoorweg of de waterweg’.²

Er moet dan ook een nieuw tweede lid worden toegevoegd waarin naar die wetsbepaling wordt verwezen. Dat nieuwe lid dient net voor de verwijzing naar het besluit van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering van 2 juli 2020 te worden ingevoegd.

3. Aangezien het besluit van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering van 2 juli 2020 het enige besluit is dat bij het voorliggende ontwerp wordt gewijzigd, dienen de overige normatieve teksten waarnaar in de aanhef wordt verwezen, die het ontwerp geen rechtsgrond verlenen en die door het ontwerp niet worden gewijzigd, te worden weggelaten. Indien de steller van het ontwerp die normatieve teksten wenst te vermelden teneinde de adressaten van het ontworpen besluit duidelijkheid te verschaffen over het normatieve kader ervan, kan hij er evenwel naar verwijzen in de vorm van overwegingen, in te voegen na de aanhefverwijzingen die gewijd zijn aan de vervulling van de voorafgaande vormvereisten.

DISPOSITIEF

Artikel 1

Volgens de thans geldende tekst van artikel 1 van het besluit van 2 juli 2020 wordt de geldigheid van het attest van het slagen voor het examen “die vervalt vanaf 13 maart tot en met 30 december 2020”, verlengd.

Artikel 1 van het ontwerp vervangt de woorden “30 december 2020” door de woorden “29 september 2021”, zodat het gaat om het attest van het slagen voor het examen dat “vervalt vanaf 13 maart tot en met 29 september 2021”. Zoals het artikel geredigeerd is, zal het verwijzen naar de periode tussen 13 maart 2021 en 29 september 2021.

Aangezien het de bedoeling van de steller van het ontwerp is om te verwijzen naar de periode tussen 13 maart 2020 en 29 september 2021, dienen in artikel 1 van het besluit van 2 juli 2020 ook de woorden “13 maart” te worden vervangen door de woorden “13 maart 2020”.

² Zie op dit punt inzonderheid advies 67.690/2V, gegeven op 5 augustus 2020 over een ontwerp dat heeft geleid tot het besluit van de Waalse Regering van 10 september 2020 ‘tot wijziging van het koninklijk besluit van 4 mei 2007 betreffende het rijbewijs, de vakbekwaamheid en de nascholing van bestuurders van voertuigen van de categorieën C1, C1+E, C, C+E, D1, D1+E, D, D+E’, <http://www.raadvst-consetat.be/dbx/adviezen/67690.pdf>.

Dezelfde opmerking geldt voor de artikelen 2, 3, en 9 van het ontwerp.

LE GREFFIER – DE GRIFFIER

LE PRÉSIDENT – DE VOORZITTER

Anne-Catherine VAN GEERSDAELE

Martine BAGUET